

Broj: 13/06-3-02-3-219-1/22 I.P.
Sarajevo, 10.02.2022.godine

Primljeno: 15 -02- 2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
0512	- 02 -	38	122

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
DOM NARODA**

n/r sekretar mr.sci.Izmir Hadžiavdić

PREDMET: Odgovor na delegatsko pitanje delegatkinje Ljubinke Atanasijević, dostavlja se

Poštovani,

Porezna uprava Federacije BiH je dana 04.02.2022.godine zaprimila delegatsko pitanje delegatkinje Doma naroda Ljubinke Atanasijević, a koje se odnosi na smještaj organizacionih jedinica Porezne uprave Federacije BiH navodno u svim prostorijama koje su vlasništvo lokalnih zajednica, odnosno općina i da se niti za jedan prostor ne plaćaju zakupnine, odnosno da li postoje izuzeci od ne plaćanja zakupa i u kojim općinama, koliki je iznos zakupa koji se plaća u tim općinama, te da li je istina da Porezna uprava Federacije BiH redovno godišnje planira i izdvaja sredstva za održavanje prostora u lokalnim zajednicama i da li su zaista utrošena u skladu sa namjenama ?

Prvenstveno, želimo da Vam se zahvalimo na postavljenom pitanju. Mišljenja smo da odgovor koji će Porezna uprava Federacije BiH dati na Vaše pitanje može poslužiti ili inicirati pokretanje pitanja obezbjeđenja Poreznoj upravi Federacije BiH adekvatnih službenih prostorija za uslovan i normalan rad zaposlenika Porezne uprave Federacije BiH kao i adekvatnih budžetskih sredstava za njen rad.

Da bi se dali potpuni odgovori na Vaša delegatska pitanja prvo bitno je neophodno ukazati na historiju razvoja, transformacija i statusa Porezne uprave Federacije BiH. Naime, Porezne uprave su se ranije zvali Uprave društvenih prihoda i bile su sve do 1996. godine u sastavu općinskih organa uprave, izuzev što je u Gradu Sarajevu postojala Gradska uprava društvenih prihoda sa 10 Općinskih poreznih uprava koja je funkcionsala na navedeni način sve do početka agresije na Bosnu i Hercegovinu. Sve organizacione jedinice tadašnje Uprave društvenih prihoda su bile smještene uglavnom u sjedištima općina i nisu samostalno plaćale nikakve troškove, odnosno bile su sastavni dio budžeta općina, s izuzetkom Gradske uprave prihoda koja je imala svoj budžet i koja je bila učesnik finansiranja u nekretnine koje su sada u vlasništvu općina. Tako je Gradska uprava finansirala izgradnju općine Novi Grad, Hadžići i obnovu općine Centar u Sarajevu. Međutim, iako je Porezna uprava finansirala izgradnju i obnovu navedenih nekretnina ista se nije evidentirala u zemljišnjim knjigama kao vlasnik već općine, iz razloga što Porezna uprava nije imala status pravnog lica. S druge strane, kako prije tako i sada, Porezna uprava je obavljala funkciju prikupljanja prihoda za općine i ne samo prihoda već je pratila i

prati svaku aktivnost koju provode općine, a za koje su potrebna razna Uvjerjenja koja izdaje Porezna uprava za šta Porezna uprava Federacije BiH izdvaja značajna finansijska i materijalna sredstva kao i ljudske resurse. Naplatu prihoda za općine i kantone kao i sve druge poslove Porezna uprava Federacije BiH vrši bez bilo kakve naknade, pri čemu općine i kantoni ne učestvuju u finansiranju rada Porezne uprave Federacije BiH.

Kada se formirala Republička Porezna uprava Gradska uprava prihoda je naplaćivala od kantona odnosno okruga Sarajevo 1-2% od ukupno naplaćenih prihoda. Transformacija Republičke porezne uprave u Federalnu poreznu upravu je izvršena na osnovu Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/96) kojim je Federalna porezna uprave integrisala sve porezne uprave u jedinstvenu Poreznu upravu Federacije BiH, organizovanu na dva nivoa, tačnije nivoe središnji i područni uredi. Navedenim Zakonom u članu 45. je propisano da: „**Poslovne prostorije**, opremu, inventar, dokumentaciju i predmete koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, preuzimaju nadležne organizacijske jedinice Porezne uprave. **Kanton, odnosno općina dužni su osigurati odgovarajući poslovni prostor za rad djelatnika organizacijske jedinice Porezne uprave**“. Međutim, u navedenom periodu iako je sjedište Porezne uprave bilo u zgradama općina, općine su uglavnom nastojale Porezne uprave iseliti iz svojih prostorija što im je u značajnoj mjeri i uspjelo, pri čemu su neke općine osigurale drugi prostor sa ili bez naknade, dok druge to nisu.

Nadalje, s Vašom konstatacijom da se prostori slabo održavaju djelimično se možemo složiti, ali uz napomenu da se to ne događa zbog rada Porezne uprave Federacije BiH, već zbog činjenice da se Poreznoj upravi Federacije BiH, sa njenom složenom organizacionom strukturu i svim organizacionim jedinicama, ne odobravaju dostatna sredstva za normalan rad i funkcionisanje. Iako je prema članu 10. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15), Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine organ od značaja za javnu sigurnost i ključni organ za prikupljanje - naplatu javnih prihoda i osim sredstava odobrenih Budžetom nema dodatnih izvora prihoda koji bi se koristili za IT razvoj, unapređenje rada, materijalne troškove, sredstva opreme i za stimulisanje rada zaposlenika organizacijskih jedinica. U navedenom kontekstu navedene konstatacije je isticao i ističe i Međunarodni monetarni fond kao i druge međunarodne organizacije.

Naročito ističemo da se Poreznoj upravi Federacije BiH u posljednjih 6 godina nisu nikada odobrila sredstva koja je sa detaljnim obrazloženjima tražila. Ovdje je posebno značajno istaći i činjenicu da je Porezna uprava Federacije BiH u periodu od 2015. do 2018. godine imala manji budžet nego što je budžet bio 2014. godine, a da je u tom periodu rast javnih prihoda iz njene nadležnosti iznosio preko 36,5% (naplaćeni prihodi u 2014.godini su iznosili 3.796.543,00 KM, a 2018.godine su iznosili 5.182.422,00 KM), a što se vidi iz sljedeće tabele:

Opis	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Odobreni budžet	47.087.673	45.041.135	46.896.229	46.020.458	46.031.863
Izvršenje budžeta	43.529.552	41.428.540	45.184.184	43.081.871	43.381.160
Manje u odnosu na 2014.godinu	-	-2.046.538	-191.444	-1.067.215	-1.055.810
% odobrenog budžeta u odnosu na 2014. godinu	-	95,65	99,59	97,73	97,76
% rast javnih prihoda	-	8,19	8,51	8,15	7,51

Također, u ovom dijelu elaboracije mišljenja smo da je posebno potrebno ukazati da je i Međunarodni monetarni fond uvidio koji su problemi s kojima se Porezna uprava Federacije BiH susreće u svom radu, pa je u 2016. godini predložio reformu Porezne uprave koja nažalost nije realizovana, a ključne preporuke su bile samostalna Porezna uprava, kombinovani sistem finansiranja, drugostepeni postupak, itd., što se može vidjeti na stranici PUFBIH: <http://pufbih.ba/v1/public/upload/files/BiH%20-%20Improving%20Performance%20in%20the%20BiH%20Translated%20TA%20Report.pdf>.

Nakon naprijed iznesenog uvoda želimo istaći i ukazati da nisu tačni navodi da su sve organizacione jedinice Porezne uprave Federacije BiH smještene u prostorijama koje su vlasništvo lokalnih zajednica, odnosno općina, te da navedeni smještaj Porezne uprave Federacije BiH u prostorijama općina predstavlja izuzetak u malom broju slučaja smještaja organizacionih jedinica Porezne uprave Federacije BiH.

Naime, Vlada Federacije BiH je Poreznoj upravi Federacije BiH na zajedničko korištenje sa Finansijsko – informatičkom agencijom i Finansijskom policijom dodijelila na korištenje prostore bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH. Vlasništvo nad navedenim prostorima bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH, koje su dodijeljene na korištenje Poreznoj upravi Federacije BiH nemaju lokalne zajednice (gradovi, općine) već Federacija Bosne i Hercegovine, odnosno Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH. Navedeno predstavlja i normalan slijed obzirom da je Porezna uprava Federacije BiH, po likvidaciji Zavoda za platni promet Federacije BiH preuzeila najveći dio zaposlenika te poslova koji su stavljeni u nadležnost Poreznoj upravi Federacije BiH. Također, ovdje treba imati u vidu i da je Vlada Federacije BiH jedan dio prostorija Zavoda za platni promet Federacije BiH bez bilo kakve naknade dodijelila na korištenje i kantonima, odnosno jedinicama lokalne samouprave.

Naprijed navedeni navodi su vidljivi iz „Službenih novina Federacije BiH“, broj: 35/16 od 6.5.2016.godine gdje su u prečišćenom tekstu taksativno navedeni prostori bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH koji su dodijeljeni na korištenje Poreznoj upravi Federacije BiH, zajedno sa Finansijsko – informatičkom agencijom i Finansijskom policijom, a kao vlasništvo Federacije BiH, te drugim korisnicima.

Podsjećamo da je Zakonom o Poreznoj upravi Federacije BiH Porezna uprava organizovana na dva nivoa i to na nivou Središnjeg ureda sa sjedištem u Sarajevu (uz Regionalne Odsjeka Središnjeg ureda sa sjedištem u Tuzli, Mostaru i Travniku) i nivou kantonalnih poreznih ureda sa pripadajućim poreznim ispostavama, tačnije 10 kantonalnih poreznih ureda i 73 porezne ispostave.

U pogledu smještaja organizacionih jedinica Porezne uprave Federacije BiH u općinskim prostorijama ističemo da isto predstavlja izuzetak u onim lokalnim zajednicama u kojima su prostori bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH, iz nama nepoznatih razloga kao i pravnih osnova, bili preknjiženi na druge vlasnike ili nisu ni postojali u to vrijeme. Također, pravni osnov korištenja prostorija koji su vlasništvo općina se nalazi u članu 45. tadašnjeg Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/96), a kojim je propisano da: „**Poslovne prostorije, opremu, inventar, dokumentaciju i predmete koji nisu završeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, preuzimaju nadležne organizacijske jedinice Porezne uprave. Kanton, odnosno općina dužni su osigurati odgovarajući poslovni prostor za rad djelatnika organizacijske jedinice Porezne uprave**“.

U pogledu dijela pitanja koje se odnosi na smještaj organizacionih jedinica Porezne uprave Federacije BiH, u prostorijama vlasništva lokalnih zajednica, zakupa kao i iznosa istog ako se plaća, Porezna uprava Federacije BiH, po kantonalnim poreznim uredima, odnosno nivoima organizacije Porezne uprave Federacije BiH, daje sljedeći odgovor:

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Sarajevo (9 organizacionih jedinica) ističemo da je dio Porezne ispostave Centar, uslijed nedostatka adekvatnog prostora za smještaj Porezne ispostave Centar, smješten u prostoru (stanu) koje je vlasništvo Općine Centar i za koje se plaća mjesecni zakup u iznosu od 990,00 KM. Ovdje treba imati u vidu činjenicu da je ranije zakup iznosio 30,00 KM po 1m² prostora, a naročito da je tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu porušeno čitavo desno krilo III sprata zgrade Općine Centar, a čiju obnovu je finansirala Gradska uprava prihoda. Porezna ispostava Novi Grad se nalazi u prostoru zajedno sa Općinom Novi Grad i za iste se ne plaća zakup, odnosno zajedno sa Općinom Novi Grad se sufinansiraju zajednički troškovi korištenja objekta. Porezna ispostava Ilijadža je smještena u prostoru koji se zemljишno-knjižno vodi kao vlasništvo Općine Ilijadža uprkos činjenici da je prema našim saznanjima izgradnju navedenog objekta izvršila i isfinansirala Gradska uprava prihoda, a za koji se ne plaća zakup, kao i u dijelu prostora bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 5/22 od 5.1.2022.godine). Porezna ispostava Hadžići je i dalje smještena u prostorijama koje su vlasništvo Općine Hadžići, u čijem finansiranju izgradnje objekta je učestvovala Gradska uprava prihoda. Porezna ispostava Vogošća je smještena u prostorijama zajedno sa Općinom Vogošća, koje su u agresorskom pohodu na Bosnu i Hercegovinu bile porušene i čiju obnovu je finansirala Gradska uprava prihoda i za navedene prostorije se ne plaća zakupnina, odnosno sufinansiraju se zajednički troškovi. Porezna ispostava Ilijaš je također smještena u prostorijama Općine Ilijaš, bez plaćanja zakupnine, a čiju obnovu porušene zgrade je finansirala Gradska uprava prihoda.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Tuzla (14 organizacionih jedinica) ističemo da nema organizacionih jedinica koje koriste općinske prostorije, tačnije najveći dio prostorija koje se koriste za smještaj organizacionih jedinica ovog ureda je vlasništvo Porezne uprave Federacije BiH ili

vlasništvo bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH. Izuzetak od navedenog je Porezna ispostava Tuzla koja je smještena u prostorijama koje su vlasništvo Rudarskog instituta i za koje se plaća zakupnina kao i Regionalni odsjek Središnjeg ureda u Tuzli za čiji smještaj se koriste poslovne prostorije koje su u privatnom vlasništvu i za koje se plaća zakupnina.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Zenica (13 organizacionih jedinica) ističemo da su samo Porezne ispostave Tešanj, Maglaj, Doboј Jug i Usora smještene u prostorijama koje nisu vlasništvo bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH ili Porezne uprave Federacije BiH. Naime, Porezne ispostave Tešanj i Maglaj su smještene o prostorijama koje su vlasništvo općina i za koje se na plaća zakup, odnosno učestvuje se u finansiranju zajedničkih troškova zajedno sa općinama, dok su Porezne ispostave Doboј Jug i Usora smještene u poslovnim prostorima koje su vlasništvo fizičkih lica i za koje se plaća mjesecna zakupnina u iznosima od 500,00 KM i 540,00 KM.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Orašje (3 organizacione jedinice) ističemo da je samo Porezna ispostava Orašje smještena u prostorijama Općine, a što je rezultiralo kao kompenzacija prostora odnosno zamjena prostora koji je korišten u zgradici Općine od strane tadašnje Uprave prihoda i za isti se ne plaća zakupnina, odnosno sufinansiraju se zajednički troškovi.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Mostar (9 organizacionih jedinica) samo je jedna organizaciona jedinica, Porezna ispostava Konjic, smještena u prostorijama Općine Konjic u prostorijama koje je koristila tadašnja Uprava prihoda i za korištenje prostorija se ne plaća zakupnina, osim sufinansiranja u zajedničkim troškovima.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Bihać (9 organizacionih jedinica) nema organizacionih jedinica koje su smještene u prostorijama koje su vlasništvo Općine ili lokalne zajednice, tačnije organizacione jedinice su smještene u prostorima bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH u vlasništvu Federacije BiH ili u vlasništvu Porezne uprave Federacije BiH, izuzev Porezne ispostave Ključ koja je uslijed neadekvatnog prostora bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH smještena u prostoru vlasništva fizičkog lica i za koji se plaća zakupnina.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Goražde (2 organizacione jedinice) nema organizacionih jedinica koje su smještene u prostorima općina, tačnije obje organizacione jedinice su smještene u prostorima vlasništvo Federacije BiH, tačnije bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH i vlasništvo Porezne uprave Federacije BiH.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Livno (7 organizacionih jedinica) jedna organizaciona jedinica, Porezna ispostava Bosansko Grahovo je smještena u prostorijama koje su vlasništvo Općine Bosansko Grahovo i za koje se plaća zakupnina u iznosu od 100,00 KM. Ostale organizacione jedinice su smještene u prostorijama koje su vlasništvo Federacije BiH, tačnije bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH i Porezne uprave Federacije BiH, uz izuzetak

Kantonalnog poreznog ureda Livno koji je uslijed nedostatka adekvatnih prostorija na području grada Livno smješten u prostorijama koje su vlasništvo fizičkog lica i za koje se plaća zakupnina.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Ljubuški (5 organizacionih jedinica) sve su smještene u prostorijama koje su vlasništvo Federacije BiH, tačnije bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH i Porezne uprave Federacije BiH.

Na nivou organizacionih jedinica Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik (12 organizacionih jedinica), uslijed nedostatka prostora, ističemo da je Porezna ispostava Travnik smještena u prostorijama Općine Travnik, Porezna ispostava Busovača u prostorijama Općine Busovača i Donji Vakuf u prostorijama koje su vlasništvo Općine Donji Vakuf. Za navedene prostorije Porezna uprava Federacije BiH ne plaća zakupnine izuzev sufinansiranja u zajedničkim troškovima. U pogledu navedenih prostorija Porezna uprava Federacije BiH ima u planu u 2022.godini izvršiti adaptaciju dodijeljenog prostora bivšeg Zavoda za platni promet Federacije BiH u Donjem Vakufu te preseliti u prostorije koje su vlasništvo Federacije BiH i dodijeljene Poreznoj upravi Federacije BiH, dok je krajem 2021.godine izvršena adaptacija prostorija vlasništva Federacije BiH, odnosno Zavoda za platni promet Federacije BiH u Bugojnu te je postupak preseljenja Porezne ispostave Bugojno u toku.

Iz naprijed navedenog je jasno vidljivo da je malo organizacionih jedinica koje su i dalje smještene u općinskim prostorijama, tačnije od ukupno 73 porezne ispostave i 10 kantonalnih poreznih ureda, uključujući pripadajuće Regionalne odsjeke Središnjeg ureda samo je 14 organizacionih jedinica smješteno u prostorijama čiji je vlasnik općina, a što je bilo u skladu sa tadašnjim Zakonom o Poreznoj upravi Federacije BiH.

U pogledu postavljenog pitanja o redovnim godišnjim planiranjima i izdvajanjima sredstava za održavanje prostora ističemo da je Porezna uprava Federacije BiH, na čelu sa menadžmentom od 2015. godine, aktivno od Vlade Federacije BiH, Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i resornog Federalnog ministarstva finansija tražila sredstva za adaptacije poslovnih prostorija koje koristi ova uprava, te da se Poreznoj upravi Federacije BiH za sve organizacione jedinice na godišnjem odobravaju nedovoljna sredstva na ime troškova tekućeg održavanja objekata, a koja sredstva se i utroše na ime adaptacije prostora koji su u jako lošem stanju i koji nisu adaptirani niti jednom u poslijeratnom periodu, a za koje postoji valjan pravni osnov za ulaganje na ime navedenih investicija.

Naročito ističemo da se sva sredstva koja se odobravaju Poreznoj upravi Federacije BiH troše veoma racionalno u skladu sa namjenama i u skladu sa važećim propisima, a potvrda tome je i izvršena revizija od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine koja je utvrdila da u nabavkama nema greški i dala pozitivno mišljenje odnosno zvanični stav da: „Uvidom u procedure javnih nabavki i realizaciju ugovora nismo utvrdili značajne nepravilnosti“ kao i da „Prilikom provođenja postupaka javnih nabavki dosljedno su primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama“.

Porezna uprava Federacije BiH još od 2015. godine, kada je na čelo Porezne uprave Federacije BiH došao novi menadžment sa direktorom Šerifom Išović je nadležnim organima, Vladi Federacije BiH, Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i resornom Federalnom ministarstvu finansija uputila niz dopisa, akata i prijedloga za trajno rješavanje pitanja smještaja organizacionih jedinica Porezne uprave Federacije BiH u adekvatnim prostorijama, a što je prepoznato i što se vidi iz godine u godinu, obzirom da je manji dio prostora, gdje je postojao valjan pravni osnov za investiciono ulaganje, u cijelosti adaptiran, modernizovan i prilagođen za efikasan rad Porezne uprave Federacije BiH u pružanju usluga poreznim obveznicima, čime su stvoreni uslovi za normalan rad i funkcionisanje Porezne uprave Federacije BiH i njenih zaposlenika, a u konačnici poreznim obveznicima i građanima je omogućeno bolje i brže pružanje svih usluga iz nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH.

Ovim putem se uvaženoj delegatkinji zahvaljujemo na interesovanju za Poreznu upravu Federacije BiH i uslove rada Porezne uprave Federacije BiH, koji nažalost nisu ni približno na nivou zadovoljavajućeg u svim segmentima, a imajući u vidu zavidne rezultate koje ova uprava i u takvim uslovima ostvaruje, kao i na postavljenom pitanju i veoma bi cijenili kada biste kao delegat Doma naroda u korist Porezne uprave Federacije BiH, na nekoj od sljedećih sjednica, postavili poslanička pitanja:

- Zašto su uslovi rada i plaće u Poreznoj upravi u odnosu na institucije za koje Porezna uprava ubire prihode značajno nepovoljniji !?
- Zašto se Poreznoj upravi Federacije BiH budžetom ne odobravaju finansijska sredstva koja su neophodna za njen rad i zašto se ne postupa po preporukama Međunarodnog monetarnog fonda !?
- Zašto se ne provodi reforma Porezne uprave u skladu sa preporukama Međunarodnog Monetarnog Fonda iz juna 2016 godine (<http://www.pufbih.ba/Informacije/Projekti Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine>) !?

U konačnici, vjerujemo da smo na Vaša pitanja odgovorili u potpunosti, a za sve ostalo pozivamo Vas da posjetite Poreznu upravu Federacije BiH i njene organizacione jedinice, kako bi Vam prezentovali stanje u Poreznoj upravi, kadrovsко, materijalno, finansijsko, kao i probleme sa kojima se suočavamo već duži vremenski period, te rezultate rada Porezne uprave Federacije BiH, jer smatramo da bi svojim autoritetom i funkcijom koju obnaštate mogli znatno doprinijeti jačanju njenih kapaciteta za rad i poslovanje, a što bi bilo veoma značajno za Poreznu upravu i društvenu zajednicu kao cjelinu.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

DIREKTOR
Mr. scd. Šerif Išović